

Samo Chalupka:

Branko

*Vo Zvolene zvony zvonia,
za Zvolenom Branka honia:
honia, honia dumným honom
po doline hore Hronom.*

“Prečože to, Branko, prečo:
či si im zavinil niečo?”
– “Majú oni do mňa vinu,
ale ja mám do nich inú.

*Bulo dobre – ale dávno:
žil na svete Slovák slávno;
oj, žil si on vo slobode,
ako ryba v tichej vode.*

*Cudzí zbojom na nás padol,
o vlast' našu nás okradol;
došliapal nám naše práva,
zašla rodu nášho sláva.*

*Idú roky zo sta do sta,
zem cudzinou nám zarostá;
kto slovenskej pravde žije,
pekelná ho krivda bije.*

*A ja neraz v tažkom boli
stál som na vysokej holi:
stál som nad tým pekným krajom
medzi Tatrou a Dunajom.*

*To zem, dedom mojim vzatá,
to vlast' a mať moja svatá:
a ja sirotou tu stojím
a vo svojom nie som svojím. –*

*I plakali moje oči,
že môj ľud mi je v otroči:
i čakal som – ale darmo,
kto by zlomil naše jarmo.”*

*A v Bystrici zvony zvonia,
za Bystricou Branka honia:
honia, honia dumným honom
po doline hore Hronom.*

“Hojže, Branko! Nože ty mne –
nože povedz mi úprimne:
či sa ti krv nebúrila,
ked' ti krivda pravdu bila?”

– “Hoj, búrila sa krv moja
a hnala ma ta do boja:
hnala ti ma ona, hnala,
ta na hory, ta na bralá.

*A od Matry až na Tatry
zasvietili moje vatry:
kto ich videl, vedel, čo je,
a poberal sa do zbroje.*

*A z hôr a brál junač smelá,
šabľu v pästi, vdol udrela.
Deti slovenského rodu
leteli v boj za slobodu. –*

*Skvitli dobrí ako kvieťa,
ked' ho jarné dni osvieňa:
zlí padali omarení,
ako lístia v čas jeseni.*

*Bulo dobre – lež za málo;
– Ako boh dal, tak sa stalo –
Ľud môj, junač moja padla
a nádeja tvoja zvädla.*

*Zvädla – ale sa zotaví,
a vykvitne kvetom slávy:
dozrú raz i tvoje časy,
príde víťaz, čo ťa spasi.”*

*honia (ho)
- Žízik*

*zavinil si im niečo?
- vétettél valamit ellenük?
vina
- véték, bűn*

*bralá
- szírték*

*o vlast' našu nás okradol
- megfeszítették minket a ha-
zánsktól
zašla - letűnt
do zbroje
- fegyverbe*

*šabľa - kard
päst - ököl
krivda
- jogtalanság, igazságtalanság*

*bôľ - fájdalom, bánat
hola - hegyi legelő*

lísťa = lístie

*nádej - remény
zvädla - elhervadt*

*zotaví sa - felépül, feléled
darmo - hiába
jarmo - iga
spasi ťa
- megvált téged*